

Thyborøn d.13-03-2021

En fremtid for det skånsomme kystfiskeri på Limfjorden

Marts 2021

Til Folketingets Miljø- og fødevareudvalg, indsendt af Limfjordens Østersforening

Siden 2004 har fiskeriet efter hjertemuslinger på Limfjorden foregået som et såkaldt bifangstfiskeri foretaget af muslingeskrabere med muslingelicens.

Siden er de såkaldte "bifangster" af hjertemuslingefiskeriet blevet stadig større. I 2012 blev der landet 180 tons hjertemuslinger. I 2017 blev der landet 7.919 tons hjertemuslinger til en værdi af 38,9 mio. kroner. I 2019 blev der landet 10.000 tons.

Limfjordsfiskernes Østersforening har siden 2012 understreget, at der ikke er tale om et bifangstfiskeri, da fiskerierne foregår i to forskellige områder og med forskellige fangstposer.

Limfjordsfiskernes Østersforening organiserer kystfiskere, der ved siden af deres skånsomme kystfiskeri efter torsk, sild, kulmuler, hummer mv. også driver et fiskeri efter fladøsters.

Limfjordsfiskernes opfattelse af hvordan fiskeriet efter hjertemuslinger i praksis har foregået, blev i september 2020 bekræftet af DTU Aqua, da de i et notat om hjertemuslingefiskeriet i Limfjorden konkluderede at:

"Med den nuværende faktiske fiskeripraksis, hvor hjertemuslingefiskeriet i Limfjorden både geografisk og tidsmæssige foregår adskilt fra blåmuslingefiskeri, kan hjertemuslingefiskeriet imidlertid anses for at være et målrettet fiskeri snarere end et bifangstfiskeri"

De kystfiskere, der ved siden af deres øvrige skånsomme fiskeri, fisker efter fladøsters, har løbende siden 2012 søgt myndighederne om tilladelse til ligeledes at fiske hjertemuslinger. Men har fået afslag. Senest er der kommet et afslag i oktober 2020.

Baggrunden for afslagene til østersfiskerne er, at de ønskede at drive et direkte fiskeri, hvilket ifølge først NaturErhvervsstyrelsen og nu Fiskeristyrelsen, ikke kan lade sig gøre, når der ikke er en bestandsvurdering. Dette til trods for at der i praksis har foregået et omfattende direkte fiskeri efter hjertemuslinger siden 2012. Et fiskeri der udelukkende har været forbeholdt muslingefiskerne.

Uden en bestandsvurdering mente myndigheder altså i 2012, at der udelukkende kunne gives tilladelse til et såkaldt "bifangstfiskeri".

Nu foreligger der en bestandsvurdering. Og hermed vil østersfiskerne have andel i fiskeriet efter hjertemuslinger.

Vi vil også gerne understrege at vi ikke mener at muslingefiskerne har nogen juridisk rettighed til hjertemuslingerne, og at en evt. juridisk redegørelse der har til hensigt at kortlægge dette spørgsmål, må tage alle aspekter med i en sådan vurdering.

Forslag til fordeling.

Med forslaget ønskes der både en sikring af hjertemuslinger til kystfiskere med østerslicens og en sikring af kapacitet og fiskekvoter i den beskyttede kystfiskerordning.

Indføres dette, forudser vi at 20+ fiskere vil tilmelde sig den beskyttede kystfiskerordning og dermed låse betydelige KW, FKA og FTA andele fast i kystfiskeriet. Dette vil bidrage til at sikre og udvikle det skånsomme kystfiskeri.

En fordeling af rettighederne så også det mindre fiskeri får adgang til fiskeri efter hjertemuslinger, vil med stor sandsynlighed medfører flere aktører på opkøber siden og stigende priser på hjertemuslingerne, da muslingefiskerne og de mindre fiskere fisker hjertemuslinger til forskellige markeder. I dag koges hjertemuslingerne efter landing. De mindre fiskere vil – når de får adgang til hjertemuslingerne - også fokusere på fiskeri efter hjertemuslinger til fersk konsum, både til det danske marked men også til eksport, hvor levende hjertemuslinger er meget efterspurgt.

Med dette forslag ønsker vi at fremtidssikre det skånsomme kystfiskeri. Om vi har ramt det rette antal fartøjer i de forskellige modeller, der sikre kystfiskeriet på sigt, håber vi. Men vi ser frem til yderligere drøftelser af vores oplæg, samt løbende evalueringer af om rammerne sikrer det skånsomme kystfiskeri i fjorden.

Foreløbig model. Indtil endelige rammer er på plads indføres følgende:

- Stop de gældende tilladelser til bifangst.
- 50 % af kvoten for hjertemuslinger tildeles den beskyttede kystfiskerordning.
- Østersfiskere med østerslicens, der er tilmeldt den beskyttede kystfiskerordning kan herefter fiske hjertemuslinger på rationsvilkår. Hvert fartøj får en hjertemuslingelicens.
- Et fartøj i den beskyttede ordning kan kun opnå adgang til ration baseret på én licens. Der kan altså ikke opnås en højere ration på hjertemuslinger hvis en fartøjsejer har flere østerslicenser.
- Rationsperioden i den beskyttede kystfiskerordning sættes til 30 dage (den lange rationsperiode er for at tilgodese de mindre fartøjer).
- For ikke at komme i en situation hvor hver fisker har for få muslinger, må der ikke skabes flere hjertemuslingelicenser end dem der er knyttet til fartøjer med østerslicens.

Forslag til model der arbejdes der med i 2020/2021 med henblik på implementering i anden halvdel af 2021.

Hjertemuslinger på licens i den beskyttede kystfiskerordning

- Hjertemuslinger sættes på licens i den tidsubegrænsede kystfiskerordning, og forvaltes fremadrettet med licenser til de østersfisker (FTA-andele), der tilmelder sig den beskyttede kystfiskerordning.
- Der tilføres 50 % af bestandsvurderingen til den beskyttede kystfiskerordning.
- Hjertemuslinger fiskes derefter direkte på hjertemusling-årskvotet delt ud på 20 hjertemuslingelicenser bundet i den beskyttede kystfiskerordning.
- Licenser tildeles de fartøjer som er ejer af FTA-andele. Kun en hjertemuslingelicens per fartøj.
- Licenserne er bundet op på FTA andele på (fladøsters) og vil fremadrettet altid følge de FTA andele, der ligger på det pågældende fartøj.

- Hjertemusling licenser i den beskyttede ordning kan ikke tilfalde fartøjer, der har både en FTA på østers og en FTA på muslinger på samme fartøj¹, eller at ejeren er medejer af en FTA på muslinger.
- Antallet af licensandele må ikke øges efterfølgende i ordningen.
- En ejer/fartøj kan maksimalt få en licens til fiskeri efter hjertemuslinger. Hjertemuslinger licensen er bundet til de FTA der bliver bragt ind i den beskyttede kystfiskeordning, og vil altid følge disse FTA.
- Hjertemuslingelicenser i den tidsubegrænsede ordning sættes ikke på auktion eller andet, men tilfalder de østersfiskere, der tilmelder sig den beskyttede kystfiskerordning med KW og kvoter.
- Hvor mange hjertemuslinger de enkelte licenser udløser afhænger af tilmeldinger og kvotestørrelse.
- Hvis der er mængder i den beskyttede kystfiskerordning, der ikke bliver opfisket skal disse udbydes til udlejning. Først til andre kystfiskere i den beskyttede ordning og dernæst til fiskeri på almindelige vilkår.

Med venlig hilsen

Reinhardt Schmidt, formand i Limfjordsfiskernes Østersforening, og næstformand i Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri PO, mail: schmidt@familie.tdcadsl.dk, tlf.: 40182372

¹ Der må ligeledes ikke i ejerkredsen være medejerskab af fta andele til muslingefiskeri. Dette gøres for at sikre at ordningen ikke udhules gennem opsplitning af fta andele til østersfiskeri fra muslingefartøjer og sikre samtidigt at der ikke sker en uønsket koncentration af østerslicenser inde i den beskyttede ordning.